

Levende kultur

– en fortegnelse over immateriel kulturarv i Danmark

af seniorforsker, ph.d. Marianne Holm Pedersen,
Dansk Folkemindesamling ved Det Kgl. Bibliotek

Mange mennesker i Danmark har prøvet at være til et foredrag eller en debat på biblioteket, i det lokale forsamlingshus eller på et andet kulturelt mødested. Efter velkomsten, men inden selve arrangementet går i gang, er det ikke ualmindeligt, at man starter med en fællessang. Ofte stammer sangen fra *Højskolesangbogen*, men det kan også være mange andre melodier, der bliver sunget.

Det er nok de færreste, der tænker over, hvor denne tradition stammer fra, eller hvorfor man begyndte at synge sammen. I dette tilfælde er det faktisk muligt at spore traditionen tilbage til præsten N.F.S. Grundtvigs tid. I 1830'erne holdt Grundtvig en række foredrag om den nyeste verdenshistorie og ikke mindst Danmarkshistorie på Borchs kollegium i København. Tilhørerne fra forskellige sociale miljøer oplevede i foredrag efter foredrag, hvordan de langsomt blev knyttet sammen gennem deltagelse i fortællingen om deres lands historie. Da Grundtvig 17. oktober 1938 kom til englænderkrigene og citerede sin egen sang om søhelten Willemoes, brød forsamlingen spontant ud i sangen *Kommer hid, I piger små*. Og fra den dag hørte fællessang med til møderne.¹

I efteråret 1838 blev tilhørerne grebet af stemningen under en særlig periode i dansk historie. I dag synger vi af andre grunde. Vi ved ikke altid hvorfor, men vi gør det, fordi det giver mening i den aktu-

elle sammenhæng. Fællessang er dermed et godt eksempel på en levende kulturel tradition, der nok videreføres over tid, men samtidig kun vedligeholdes, fordi den fortsat er relevant for mennesker i dag. Dermed er fællessang et eksempel på immateriel kulturarv i Danmark.

I november 2017 lancerede Dansk Folkemindesamling ved Det Kgl. Bibliotek websitet *Levende kultur – en fortegnelse over immateriel kulturarv i Danmark*. Projektet skal indsamle eksempler på immateriel kulturarv med det formål at bidrage til dokumentation og formidling af den u håndgribelige kulturarv i Danmark. Projektet er finansieret af Kulturministeriet og udføres som del af Dansk Folkemindesamlings ansvar for at forvalte UNESCO's *Konvention til sikring af den immaterielle kulturarv* (2003). Denne konvention har til formål at sikre immateriel kulturarv og fremme respekt for forskellige samfunds, gruppers og enkeltpersoners immaterielle kulturarv. Den skal ligeledes øge bevidstheden om vigtigheden af den immaterielle kulturarv på lokalt, nationalt og internationalt plan samt bane vej for gensidig påskønnelse. Konventionen er skabt som et supplement til Verdensarvskonventionen fra 1972, der beskytter verdens materielle kulturarv, dvs. fysiske anlæg og monumenter. I opstarten henvendte 2003-konventionen sig således især til de af verdens lande, der ikke havde så meget af den

Sankt Hans er en årligt tilbagevendende begivenhed i lokalområder over hele landet. Foto: Brian Berg.

fysiske kulturarv, men som til gengæld formodedes at besidde en kulturel rigdom, der ikke nødvendigvis blev anerkendt. I dag har 175 lande ratificeret konventionen, og samtidig arbejder flere europæiske lande mere og mere aktivt med den. Dansk Folkemindesamlings arbejde er således en del af et større internationalt tiltag. Men hvad er immateriel kulturarv, og hvad skal en sådan fortegnelse gøre godt for? I denne artikel vil jeg beskrive baggrunden for projektet og de overvejelser, som Dansk Folkemindesamling har gjort sig i arbejdet med at forberede fortegnelsen.

Hvorfor beskæftige sig med immateriel kulturarv?

Udtrykket "immateriel kulturarv" stammer fra UNESCO, FN's organisation for

uddannelse, videnskab, kultur og kommunikation. Ifølge UNESCO forstås immateriel kulturarv som: "de praksisser, forestillinger, udtryk, kundskaber, færdigheder [...] som samfund, grupper, og, i nogle tilfælde, enkeltpersoner anerkender som del af deres kulturelle arv."² Bredden af denne definition bliver tydelig, hvis vi ser på nogle af de eksempler, der er kommet på fortegnelserne i andre lande. Sveriges fortegnelse beskriver f.eks. Lucia-optog, *fika* (kaffepausen som omgangsform) og kundskab om medicinske planter.³ I Norge berettes om den håndværksmæssige fremstilling af *bunad* (den norske nationaldragt), mundtlig fortællekunst og tamilsk solfestival, ligesom den finske fortegnelse indeholder eksempler som at gå i sauna, menneskers forhold til skoven og tango i Finland.⁴ En tur omkring Tyskland afslører

Især i byerne cykler mange mennesker – på tværs af alder og social status. Foto: Sara Damgaard.

tysksproget poetry-slam, instrumental lægmands- og amatørmusik samt andelsforeninger som idé og praksis.⁵

Som denne mangfoldighed af eksempler viser, forstås immateriel kulturarv ofte som konkrete hverdagspraksisser og ritualer ved særlige lejligheder. Den immaterielle kulturarv er imidlertid også omgangsformer og handlemåder, som har mening og betydning i vores hverdag, men som vi ikke altid er så bevidste om. Disse eksempler er mindst lige så interessante at få belyst som de mere konkrete traditioner, om end de kan være ganske vanskelige at indfange.

Kultur er i den forstand noget levende og noget u håndgribeligt. Nogle træk er gennemgående, mens andre ændrer sig i takt med tidens behov. De kulturelle traditioner fortsætter kun, når mennesker

fortsat giver dem mening i nutiden. Ellers vil de over tid forsvinde. Denne samtidige kontinuitet og foranderlighed er godt illustreret i det danske sprog, som også er et eksempel på levende kulturarv. Vi bruger sproget i samtaler mellem mennesker, og samtidig forandrer vi ganske langsomt sproget. Nogle ord forsvinder med tiden, mens nye kommer til. Sproget er fælles, men det tales og bruges alligevel på mange forskellige måder. Der findes regionale dialekter, slang, sociolekter, der relaterer sig til bestemte befolkningsgrupper osv. Endelig er sprog et redskab til at tænke verden med og dermed af betydning for de kulturelt prægede opfattelsesmåder, der findes i Danmark.

De ovennævnte eksempler fra andre fortegnelser viser, at former for immateriel kulturarv går på tværs af grænser.

Mens håndværket omkring fremstillingen af *bunad* måske er særlig for et bestemt land eller sågar en bestemt region, findes flere af de andre eksempler mange steder. Det betyder, at immateriel kulturarv i Danmark ikke nødvendigvis er noget særegent dansk. Langt de fleste kulturelle træk i Danmark deles med andre nordiske lande eller er på anden vis inspireret udefra. Tager vi igen sproget som eksempel, er mange ord låneord fra andre sprog, der inddrages og får mening i en dansk sammenhæng. Dette er ikke en svaghed, men blot et tegn på, at Danmark er en del af den verden, vi er omgivet af. Det betyder selvfølgelig heller ikke, at kultur opstår i et vakuum. Tværtimod præges den af de rammer, som f.eks. staten, lovgivning og regler eller lokale forhold sætter.⁶

Den immaterielle kulturarv har helt grundlæggende været med til at forme, hvad samfundet er i dag på lokalt, regionalt og nationalt plan – fra kultivering af landskabet og byggeskik, over demokratisk politisk kultur, måder at være sammen på og pædagogiske traditioner til ritualer og skikke i særlige situationer. Konventionens fokus giver os lejlighed til at diskutere, om der er aspekter af kultur, som vi ikke ønsker skal forsvinde, eller som vi aktivt vil vedligeholde, f.eks. ved at skabe de nødvendige rammer. Formålet om at sikre kulturarven sigter ikke til at konservere eller fastfryse kulturelle udtryk som én bestemt form for praksis. Konventionen handler i stedet om at give mennesker mulighed for fortsat at udøve forskellige kulturelle praksisser, færdigheder og kundskaber. I den forstand peger et fokus på immateriel kulturarv ikke bare bagud, men også ind i nutiden, ligesom det giver perspektiver til fremtiden.⁷

Historien bag: Det danske arbejde med 2003-konventionen

Da Danmark i 2010 tiltrådte konventionen, overdrog Kulturministeriet ansvaret for dens forvaltning til Dansk Folkemindesamling ved Det Kgl. Bibliotek. Folkemindesamlingen blev grundlagt som en særlig afdeling under Det Kgl. Bibliotek i 1904 og har til formål at fremme udforskning, sikring og dokumentation af dagliglivets kultur fra renæssancen til i dag. Arkivets samlinger indeholder over 100 års håndskrifter, billeder og lydoptagelser, der fortæller om almindelige menneskers traditioner og levevis. Det var dette faglige fokus, der gjorde det oplagt at forankre konventionen hos Dansk Folkemindesamling. Det nye ansvar blev dog ikke fulgt op af en ekstrabevilling til implementering. Efter aftale med Kulturministeriet har det hidtidige arbejde derfor fokuseret på dokumentation og forskning inden for Dansk Folkemindesamlings fagområde generelt. Dette har bl.a. indebåret forskellige forskningsprojekter, digitale indsamlingsprojekter samt en lang række formidlingsaktiviteter. Ligeledes har de eksisterende registranter i Folkemindesamlingens arkiv og et overblik over institutioner, der arbejder med immateriel kulturarv i Danmark, udgjort Danmarks fortegnelser.

Situationen ændrede sig i 2016, da daværende kulturminister Bertel Haarder gik aktivt ind i arbejdet med immateriel kulturarv. Haarder lancerede Danmarkskanon-projektet, hvor hele befolkningen kunne nominere og efterfølgende stemme om samfundsværdier, traditioner og bevægelser, som det danske samfund er formet af, og som det er værd at tage med ind i fremtiden.⁸ Samme år bevilgede Kulturministeriet penge til, at

Dansk Folkemindesamling ved Det Kgl. Bibliotek kunne igangsætte arbejdet med at skabe en fortegnelse over immateriel kulturarv i Danmark. Fortegnelserne er et af 2003-konventionens redskaber til at sikre (*safeguard*) verdens immaterielle kulturarv, hvilket blandt andet sker igennem identifikation, dokumentation, forskning og folkelig oplysning. Ved godkendelse af konventionen forpligter hver stat sig til at udarbejde en eller flere fortegnelser over immateriel kulturarv i det pågældende land. Fortegnelsesarbejdet adskiller sig fra Danmarkskanon-projektet ved et mere konkret fokus på levende kulturarv i dag, samt ved at de indsendte bidrag skal være grundigt beskrevne og skal indsendes af de mennesker, der faktisk udøver dem. Sidst, men ikke mindst, kan fortegnelsen inddrage forslag, der ikke passer i en decideret kanon, men som alligevel udgør immateriel kulturarv i dag.

Fortegnelserne er hvert lands eget redskab og bliver i øvrigt hverken kontrolleret eller godkendt af UNESCO. De skal med andre ord ikke forveksles med UNESCO's *Representative liste over menneskehedens immaterielle kulturarv*, der forvaltes af UNESCO selv. Det er en international liste med eksempler på immateriel kulturarv i forskellige lande og på tværs af lande. Listen har til formål at sikre større synlighed af den pågældende kulturarv og øget bevidsthed om kulturel mangfoldighed i verden, og den er nok det af konventionens redskaber, der har fået størst offentlig bevågenhed. Selvom listen har visse paralleller med Verdensarvslisten over materiel kultur, er det vigtigt at understrege, at hvor Verdensarvskonventionen kun optager steder karakteriseret ved enestående universel betydning er den repræsentative liste

ikke tænkt hierarkisk. I stedet indeholder den gode eksempler på, hvad immateriel kulturarv kan være. Eksemplerne på listen skal i øvrigt forud være indskrevet på en fortegnelse i det pågældende land.

En dansk fortegnelse

Når man ser på, hvordan 2003-konventionen forvaltes rundt omkring i verden, er det tydeligt, at forskellige lande implementerer den ud fra deres egne forudsætninger og opfattelser af, hvad immateriel kulturarv bør være. Forståelser af immateriel kulturarv er med andre ord i sig selv kulturelle.⁹ Det gælder både de eksempler, der kommer på fortegnelserne, og måder at udføre fortegnelserne på.

I forberedelserne til fortegnelsesarbejdet har Dansk Folkemindesamling ladet sig inspirere af lignende projekter i Norge, Sverige og Finland. I modsætning til føderalstater som Tyskland og Schweiz, der har en forholdsvis omstændelig ansøgningsproces, har de skandinaviske lande valgt en *bottom-up* tilgang, hvor forskellige aktører i samfundet har mulighed for at indsende forslag til en hjemmeside. Samtidig har Folkemindesamlingen valgt at bygge videre på arkivets lange tradition med at indsamle såkaldt almindelige menneskers beretninger om deres traditioner og levevis og dermed udnytte konventionsarbejdet til at få dokumenteret menneskers egen forståelse af dagliglivets kultur.

Resultatet er blevet hjemmesiden <levendekultur.kb.dk>. Det er en *wiki*, dvs. en brugergenereret database, hvor indholdet primært skabes af brugerne selv. Det bliver dermed muligt for alle interesserede at indsende hver deres eksempel på immateriel kultur. Blot er det nødvendigt, at eksemplerne lever op til de grundlæggende krav. Udover at falde ind under

UNESCO's definition på immateriel kulturarv skal de eksempler, der beskrives, først og fremmest stadig praktiseres aktivt af mennesker i dag. For det andet er det vigtigt, at bidragsyderne selv er udøvere af det eksempel på levende kultur, som de indsender. UNESCO lægger vægt på, at det er folk selv, der giver mening til deres kulturelle praksis. Endelig kræves det, at indsendte bidrag beskrives ud fra de spørgsmål, der stilles på hjemmesiden.¹⁰ Fortegnelsen er åben i seks måneder. Når hjemmesiden lukkes, vil de indsendte bidrag blive bevaret i Dansk Folkemindesamlings arkiv, hvor de kan danne grundlag for videre dokumentation og forskning.

Det har været et aktivt valg fra Dansk Folkemindesamlings side, at fortegnelsen ikke bliver censureret i den forstand, at der ikke vil være en evaluering af, hvorvidt et bidrag bør medtages. Alle bidrag kommer med, såfremt de ellers lever op til de få krav, der stilles. Nogle vil spørge, hvad pointen er, hvis nærmest alt kan komme på en fortegnelse. Imidlertid er det netop formålet at give et indblik i den kulturelle mangfoldighed, der faktisk præger det danske samfund. For bidragsyderne kan det give en synlighed, og det er håbet, at hjemmesiden også kan blive en inspirationskilde til mennesker, der interesserer sig for særlige emner. Derudover er det værd at ihukomme Bernard Eric Jensens skel mellem deskriptiv og normativ kulturarv.¹¹ Et deskriptivt kulturarvsbegreb relaterer sig til alt, hvad der kunne være kulturarv, dvs. både de positive og de negative aspekter af kulturarv. En normativ tilgang lægger vægt på (dele af) det positive. Jensen bruger selv sproget som eksempel. En deskriptiv tilgang til det danske sprog vil lægge vægt på alle

de variationer af talesprog, en generation tilegner sig, herunder også de "ukorrekte." En mere normativ tilgang vil fokusere på rigsdansk. Samtidig kan det normative dog gradbøjes, da ikke alle nødvendigvis vil være enige om, hvad det gode er.

Dansk Folkemindesamling har taget udgangspunkt i en deskriptiv tilgang til den levende kultur. Ikke på den måde at fortegnelsen absolut skal fyldes med eksempler på negative konsekvenser af kulturarven, men i den forstand, at de mennesker, der bor i Danmark, ikke nødvendigvis har samme opfattelse af, hvad der er vigtigt, ligesom de ikke nødvendigvis udfører de samme kulturelle praksisser. Nogle vil være delte, andre ikke. Som et arkiv, der skal dokumentere immateriel kultur, er det ikke Dansk Folkemindesamlings opgave at blåstemple bestemte eksempler. Ligeledes lægger 2003-konventionen stor vægt på inddragelse af minoriteter i hvert land, og det vil derfor være oplagt, at fortegnelsen også kommer til at indeholde eksempler på u håndgribelig kultur, der praktiseres blandt etniske minoriteter her i landet.

Kritik af konventionens tilgang

Et projekt som dette rejser naturligvis en række metodiske spørgsmål, som Dansk Folkemindesamling har måtte forholde sig til. En god del forskning på området har sat spørgsmålstegn ved de konsekvenser, det har at optegne eksempler på immateriel kulturarv.¹² Studier af UNESCO's repræsentative liste har især påpeget risikoen for, at den levende kultur tingsliggøres, når den skrives ned på en liste. Pludselig er der officielle, rigtige måder at udøve traditioner på, der ellers har levet et frit liv. Det kulturelle bliver med andre ord statisk frem for levende. Et

andet kritikpunkt har handlet om *folklorisering*, dvs. at levende kultur, der tidligere blev udøvet for sin egen skyld, i stigende grad bliver et kommercielt produkt, der skal tiltrække turister. Denne kritik har f.eks. ramt den portugisiske dans *fado*. Andre studier har beskrevet, hvordan eksempler på levende kultur må skæres til, når de skal nedskrives på måder, der passer til UNESCO's skabelon. I Frankrig ønskede en gruppe kokke f.eks. at foreslå "fransk kogekunst" til UNESCO's repræsentative liste, men efter en lang vurderingsproces med inddragelse af eksperter og embedsmænd blev det endelige bidrag til "franskmændenes gastronomiske måltid." Det ene er næppe bedre end det andet, men de signalerer forskellige ting, og det endelige resultat adskiller sig dermed fra den oprindelige intention.

Selvom disse pointer især vedrører konsekvenserne af UNESCO's repræsentative liste, er de nødvendige også at forholde sig til, når man skal forberede en fortegnelse. For den danske fortegnelses vedkommende er det bl.a. derfor, at bidragsydere bliver bedt om beskrive forandringer og ikke bare den historiske kontinuitet, de måtte ønske at fremhæve. Ligeledes skal der være en dato og en afsender på bidraget, så eksemplet kan relateres til en bestemt tid og en bestemt sammenhæng.

En anden overvejelse, man må gøre sig, vedrører muligheden for at inddrage eksempler på immateriel kulturarv, der ikke nødvendigvis har repræsentanter, som vil vælge at beskrive dem. Som antropologen Karen Lisa Salomon har påpeget, er der f.eks. en række "upriviligerede, agterudsejlede kulturformer," der har stor betydning for folkelig selvforståelse, men som ikke nødvendigvis har fortalere, der

promoverer dem, og som derfor kan være vanskelige at sikre. Salomonsen nævner bl.a. kolonihaveliv, bodegakultur og selvorganiseret børnekultur som eksempler.¹³ Ligeledes kan der være grupper, der ikke har ressourcerne til at indsende et bidrag, eller som ikke mener, at den kundskab, de har, skulle være specielt interessant. Derfor må udarbejdelsen af en fortegnelse også inkludere et opsøgende arbejde, der spreder budskabet så bredt som muligt.

Hvem har retten til at definere kulturarven?

Levende kultur rummer masser af potentiale til konflikt. Konventionen lægger op til, at det er de udøvende "fællesskaber" selv (det svært oversættelige ord *communities*), der skal beskrive deres praksis. Det er i sig selv glimrende, men konventionen overser, at mennesker ikke nødvendigvis er enige om, hvordan traditioner udføres. *Weekendavisens* tidligere chefredaktør Anne Knudsen gav et eksempel, der for mange vil være genkendeligt, da hun beskrev chokket ved for første gang at holde jul hos svigerfamilien.¹⁴ De fleste mennesker mener nemlig, at de holder den gammeldags danske jul, og desto mere chokerende er det, når man for første gang bliver konfronteret med en anden families juletraditioner. De spiser måske den forkerte mad, synger de gale sange eller gør tingene i forkert rækkefølge.

Knudsens eksempel er – trods alt – i den uskyldige ende, men det sætter fokus på, hvem der egentlig har retten til at definere og repræsentere forskellige eksempler på kulturarv. Det er ikke nødvendigvis sådan, at én form for håndværk kun kan udføres af bestemte folk eller på bestemte måder, eller at én udlægning af en tradition deles af alle de, der prak-

Danmark har en stærk aftenskoletradition. Her lytter kursister opmærksomt til tips om marokkansk madlavning. Foto: Susanne Mertz.

tiserer den. Konfliktpotentialer gælder ikke mindst den adgang til ressourcer, som øget synlighed kunne føre til. Nogle bidragsydere vil bruge tid på at skrive deres bidrag af ren interesse og lyst, mens andre vil bidrage til fortegnelsen med det formål at blive anerkendt og på sigt måske få mulighed for at ansøge til UNESCO's repræsentative liste. De vil gøre en stor indsats og bruge mange ressourcer på at beskrive praksisser, der ikke nødvendigvis har været skrevet om før. For dem kan det være afgørende at blive set som legitime repræsentanter.

Fra et dokumentationsperspektiv er alle varianter imidlertid lige rigtige, og det er nødvendigt at give plads til forskellige fortolkninger. Derfor er der i wiki'en mulighed for, at andre kan tilføje deres fortælling om et bestemt eksempel.

Såfremt versionen er markant anderledes, vil de også kunne tilføje et nyt bidrag. På den måde ønsker vi at anerkende, at perspektiver, handlemåder, opfattelser og fortolkninger kan være forskellige.

Indsend dit eget bidrag!

Som det gerne skulle fremgå, er immateriel kulturarv et rigt felt. UNESCO's arbejde på området kan være med til at sætte fokus på former for kulturarv, som vi ikke nødvendigvis er så bevidste om, men som måske er værd at give mere opmærksomhed eller sikre muligheden for, at de fortsat kan videreføres. En fortegnelse over immateriel kulturarv i Danmark kan aldrig blive komplet. Det ville være fuldstændig umuligt at optegne alle former for immateriel kulturarv, ligesom kulturarv ikke kan beskrives som ét

hele. Men fortegnelsen udvikler sig kun, hvis mennesker over hele landet tager sig tid til at bidrage og beskrive eksempler på immateriel kulturarv, som de selv er med til at videreføre. Ved en fælles indsats kan fortegnelsen give et spændende indblik i u håndgribelig kultur, der kan danne grundlag for yderligere dokumentation,

forskning og formidling, og som kan give synlighed til de kulturelle færdigheder, praksisser, kundskaber og forestillinger, der eksisterer i Danmark.

Skulle du have lyst til at indsende et bidrag, kan du læse mere på hjemmesiden <levendekultur.kb.dk>. Fortegnelsen er åben for bidrag til ultimo april 2018.

Noter

- 1 Palle O. Christiansen: "Den folkelige kultur. Almuens nye betydning som dansk og national", Palle O. Christiansen (red.) *Veje til danskheden. Bidrag til den moderne nationale selvforståelse*, 2004, s. 134.
- 2 *Konvention til sikring af den immaterielle kulturarv*, artikel 2. Paris, 2003.
- 3 Se mere på <www.levandetraditioner.se>.
- 4 Se <www.immateriellkulturarv.no> og <wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi>.
- 5 <www.unesco.de/kultur/immaterielles-kulturerbe/bundesweites-verzeichnis.html>.
- 6 Jf. Kirsten Hastrup: "Den u håndgribelige kulturarv – en konvention til debat", *Begrebet immateriel kulturarv*, rapport udgivet af Kulturministeriets forskningsudvalg, 2006, s. 10.
- 7 Inger Sjørlev: "Kulturarven er meget mere end monumenter", *Politiken* 9. december 2015.
- 8 <www.danmarkskanon.dk>.
- 9 Regina S. Bendix, Aditya Eggert og Arnika Peselmann: "Introduction: Heritage regimes and the state", Regina S. Bendix, Aditya Eggert og Arnika Peselmann (red.): *Heritage Regimes and the State*. Göttingen, 2012.
- 10 For yderligere vejledning til hvilke forslag, der kan indsendes, se <levendekultur.kb.dk/index.php/Hvad_kan_komme_med>.
- 11 Bernard Eric Jensen: *Kulturarv – et identitetspolitisk konfliktfelt*, 2008, s. 48-51.
- 12 Se f.eks. Valdimar Tr. Hafstein: "Intangible heritage as diagnosis, safeguarding as treatment", *Journal of Folklore Research* 2015, vol. 52(2-3), s. 281-298, og Mustafa Coskun: "Beyond safeguarding measures, or a tale of strange bedfellows: Improvisation as heritage", Laurajane Smith og Nat-suko Akagawa (red.): *Intangible Heritage*, 2. udgave. London, under udgivelse.
- 13 Karen Lisa Salomon: "Vores historier er bedre end dine! Kulturel dannelse i begivenhedssamfundet", *Begrebet immateriel kulturarv*, rapport udgivet af Kulturministeriets forskningsudvalg, 2006, s. 47.
- 14 Anne Knudsen: *Her går det godt, send flere penge*, 1996, s. 8.